

Global Studies (Engelstalige editie) Methodeanalyse op inhoudelijke en didactische aspecten van burgerschapsvorming

DEEL I. ALGEMENE GEGEVENS

Titel Global Studies (Engelstalige editie)
Auteurs Kris van den Heijkant, Adrie de Kraker, Cathy Silk, Liane Vissers
Uitgever OVD Educatieve uitgeverij
Jaar van uitgave 2016-2017
Korte omschrijving Global Studies is ontwikkeld om vorm te geven aan onderwijs over wereldburgerschap voor tto leerlingen. De methode wordt uitgebracht in een Nederlandstalige- en een Engelstalige editie en bestaat uit katernen die modulair kunnen worden gezet bij projecten, of na elkaar als volledige methode (ongeveer vijf katernen per leerjaar). De vijf katernen voor leerjaar 1 en drie katernen voor leerjaar 2-3 zijn nu verkrijgbaar, maar er worden nog zeven katernen ontwikkeld waarin onderwerpen aan de orde komen die nu uit de SLO-analyse komen als niet behandeld. Global Studies is bedoeld voor de onderbouw van havo/vwo van tto-scholen. Op dit moment wordt Global Studies vertaald naar het Nederlands, zodat het ook in de onderbouw van het reguliere vo gebruikt kan worden. Het materiaal bestaat uit full colour katernen.
Geanalyseerde onderdelen De vijf katernen voor leerjaar 1, te weten: K1. Global Citizenship/Wereldburgerschap K2. European Union/De Europese Unie K3. Technology and lifestyle/Technologie en lifestyle K4. Food and Agriculture/Voedsel en Landbouw K5. United Nations/Verenigde Naties Drie katernen voor leerjaren 2-3, te weten: K6. Human Rights and Migration K7. Global Security K8. United Nations: From the start Daarnaast zijn in de analyse de bij de bovenstaande katernen horende opdrachten uit EduHint , het digitale platform horend bij Global Studies, meegenomen.
Uitgangspunten en doelstellingen van de methode De basis van Global Studies wordt gevormd door themakaternen. De thema's kunnen los van elkaar of in een doorlopende leerlijn aangeboden worden aan leerlingen in de (tto) onderbouw van havo en vwo. Bij de verschillende themakaternen wordt verwerkingsmateriaal aangeboden. In dit materiaal komen kennis-, vaardigheden- en houdingaspecten aan de orde. Daarnaast wordt een actualiteitenwebsite gelanceerd, waarop de lesstof wordt gekoppeld aan de actualiteit. Deze wordt regelmatig geactualiseerd. Verder biedt Global studies expliciet de mogelijkheid om (delen van) een thema in te zetten als inhoudelijke basis voor een internationaliseringsproject met andere scholen.
Korte beschrijving van visie op burgerschapsvorming (zoals mogelijk aangegeven in de methode/het materiaal) "De ontwikkeling van wereldburgerschap staat in de methode centraal. Het wordt immers steeds belangrijker dat leerlingen meedenken over onderwerpen met een internationaal karakter, en dat ze er ook iets aan toevoegen. Deze internationale blik moet leerlingen in staat stellen om zich later in een internationale studie- of werkomgeving te kunnen redden of er zelfs in te kunnen excelleren. Internationalisering is essentieel in tto- en EL0S-scholen. De methode geeft invulling aan het CFEC, het raamwerk voor internationalisering. Naast kennis (in de vorm van thema's) komen ook vaardigheden en attitudevorming in de methode aan de orde."

DEEL II: INHOUDELIJKE ASPECTEN

Democratie

Werking en belang van de democratie
Er is vrijwel geen aandacht voor dit onderdeel, maar dat komt om <i>Global Studies</i> niet ingaat op nationale (Nederlandse) aspecten, slechts op Europese- en Wereldonderwerpen. In de zeven katernen die in voorbereiding zijn komen een aantal van deze aspecten wel aan de orde, volgens de uitgever. Daarentegen komen de thema's <i>internationale samenwerking en Europese Unie</i> zeer uitgebreid aan de orde. Er worden complete katernen aan gewijd waarin wel ingegaan wordt op democratische processen binnen de EU.
Democratische basiswaarden
De thema's <i>basiswaarden, verbod op discriminatie, recht op zelfbeschikking, verdraagzaamheid en vrijheid van meningsuiting</i> komen uitgebreid aan de orde. Zo wordt er ingegaan op gedeelde waarden binnen de EU en worden de gevaren van racisme en uitsluiting benadrukt. In het katern Human Rights and Migration wordt uitgebreid aandacht besteed aan het recht op zelfbeschikking. Artikel 1 van de Nederlandse Grondwet wordt niet genoemd.
Rechten en plichten
Bij dit onderdeel komen alle thema's (<i>wetten en verklaringen, mensen- en kinderrechten</i>) ruim voldoende aan de orde. Hierbij moet wel aangetekend worden dat het bij <i>wetten en verklaringen</i> steeds om internationale wetgeving gaat. Het recht op onderwijs en het verbod op kinderarbeid worden behandeld in het katern United Nations, Millennium goals en er wordt uitgebreid ingegaan op allerlei verdragen/akkoorden, zoals Schengen, Geneefse Conventie etc. En ook diverse UN-organisaties als Unicef en Unesco worden besproken.

Participatie

Verantwoordelijkheid
Bij het thema <i>solidariteit</i> wordt vooral aandacht besteed aan de inzet voor het algemeen belang en solidariteit met minderheden. Ook wordt er ingegaan op voorbeelden van publieke en private, bijvoorbeeld Artsen zonder Grenzen, (ontwikkelings)hulp.
Sociale veiligheid
<i>Sociale veiligheid</i> komt vooral aan de orde in het katern Human Rights and Migration. Wel gaat het dan met name over veiligheid in Europa en de wereld en de bedreigingen daarvan door conflicten. Daarbij wordt ook een beeld geschetst van de geschiedenis door de eeuwen heen.
Participatie
Bij het thema <i>participatie in de maatschappij</i> wordt alleen aandacht besteed aan het publieke debat.

Identiteit

Wie ben ik?
Bij het thema <i>zelfbeeld</i> is er vooral aandacht voor persoonlijke kenmerken, maar ook het gebruik van sociale media komt uitgebreid aan de orde. Ook het thema <i>identiteitskenmerken</i> wordt behandeld. Daarbij is er vooral aandacht voor de culturele en religieuze achtergrond van met name niet-westerse migranten en inwoners van immigratielanden. Regionale, nationale, <i>internationale</i> identiteit krijgen volop aandacht in de katernen European Union en Human Rights and Migration. Er is veel aandacht voor het thema <i>formele identiteit</i> (nationaliteit, paspoort, ID-kaart, BSN etc.). 'Statushouder' als term wordt niet genoemd, terwijl de problematiek van asielzoekers wel is uitgewerkt in bijvoorbeeld het katern Human Rights and Migration.

Geestelijke stromingen

Het thema *geloof & spiritualiteit* wordt in de katernen behandeld, waarbij het accent ligt op de vrijheid van godsdienst en de problemen die ontstaan als deze vrijheid er niet is. Er is aandacht voor vijf wereldreligies (Christendom, Islam, Jodendom, Boeddhisme en Hindoeïsme). Alleen het humanisme komt niet ter sprake.

Multiculturele samenleving

In de methode is volop aandacht voor de thema's *diversiteit en etnische groepen in de samenleving*. Allerlei vormen van diversiteit (o.a. religieus, levensbeschouwelijk, cultureel, etniciteit) en de positie van minderheden komen uitgebreid aan de orde. Het katern Human Rights and Migration gaat over migratie, vluchtelingen, uitbuiting etc. Ook het integratievraagstuk, polarisatie tussen groepen en veranderingen in de bevolkingssamenstelling onder invloed van migratie worden uitgebreid onder de aandacht van leerlingen gebracht.

Respect voor diversiteit

Bij dit onderdeel komen zowel het thema *ik en de ander* als het thema *respectvolle omgang op basis van non-discriminatie en gelijkwaardigheid* aan bod. Leerlingen leren om te gaan met mensen die een andere achtergrond hebben en zich te verplaatsen in de ander. Ook het thema *tolerantie* wordt behandeld. Daarbij wordt ingegaan op respect voor anderen, vooroordelen, stereotypen, uitsluiting en discriminatie. Het thema's *seksuele diversiteit* wordt slechts kort aangestipt.

DEEL III: DIDACTISCHE ASPECTEN

Naast kennis (in de vorm van thema's) komen ook vaardigheden, attitudevorming en reflectie in de methode aan de orde. De verdeling is evenredig.

Er is een groot aantal activiteiten die uitnodigen tot **kritische meningsvorming**. Zo zijn er veel opdrachten tot het verzamelen en beoordelen van informatie, en wordt het volgen van de media gestimuleerd. Daarnaast worden leerlingen regelmatig om hun mening gevraagd. Ook discussiëren naar aanleiding van een stelling komt voor, waarbij er moet worden geargumenteed en een eigen standpunt moet worden verdedigd. Debatteren als werkvorm komt ook voor. Zo moeten leerlingen een debat organiseren over het wel of niet terugbrengen van immigratie in Nederland. Hierbij krijgen ze de opdracht te luisteren naar anderen en respectvol met andere meningen om te gaan.

Leerlingen worden regelmatig uitgenodigd tot **respectvolle communicatie**. Ze delen eigen gevoelens en ervaringen en moeten zich kunnen verplaatsen in de ander, bijvoorbeeld (arbeids)migranten, illegalen en vluchtelingen. Zo wordt leerlingen gevraagd een presentatie te maken over een persoon die is opgestaan tegen onrechtvaardigheid, en foto's te maken van voorbeelden van diversiteit in hun omgeving.

Er zijn meerdere activiteiten waarbij leerlingen in tweetallen of groepjes, ook aan projecten, moeten **samenwerken**. Daarbij wordt hen regelmatig gevraagd verschillen en overeenkomsten tussen mensen te zien en waarderen.

Het **verkennen van de eigen identiteit** komt regelmatig in activiteiten aan de orde. Bijvoorbeeld door korte persoonlijk verhalen (of filmpjes) van vluchtelingen en helden (zoals Malala Yousafzai, Martin Luther King). Ook wordt regelmatig een historisch beeld geschetst van de geschiedenis van Europa, waarbij aspecten als Verlichting, oorlog, slavernij en kolonisatie aan de orde komen. En natuurlijk door de diverse opdrachten waarbij de eigen leefwereld, identiteit en achtergronden worden verkend.

Activiteiten waarbij **kritische reflectie** van leerlingen gevraagd wordt spitsen zich toe op de rol van mensen- en kinderrechten in het dagelijks leven en op vormen van discriminatie in het dagelijks leven. Daarnaast komen ook reflectie op eigen gedrag en reflectie op wat waar is, wat goed en nastrevenswaardig is aan de orde.

Ten aanzien van **belangenbehartiging** krijgt vooral het opkomen voor anderen de aandacht. Daarnaast komen verwoorden van het standpunt van de groep en het werven van medestanders aan de orde. Zo moeten leerlingen bijvoorbeeld een campagne organiseren om meer aandacht voor mensenrechten te genereren. Het aspect 'onderhandelen' komt niet aan de orde.

Er zijn geen activiteiten die uitnodigen tot het **hanteren van conflicten**. Zoals het bespreekbaar maken van problemen in de klas, het aandragen van oplossingen of conflictbemiddeling.

Bij **besluitvorming** gaat het vooral om het maken van afspraken in de groep of het organiseren van groepswork. Besluitvorming op schoolniveau of meedenken over het inrichten van leren komen niet aan de orde.

Ten aanzien van **verbetering van de leefbaarheid** is er vooral aandacht voor het verbeteren van de leefbaarheid in de samenleving (stad/regio/nationaal/internationaal). Zo wordt leerlingen bijvoorbeeld gevraagd een brief te schrijven waarin ze pleiten voor het behoud van de monumenten in Palmyra. Verbetering van de leefbaarheid binnen de klas en de school komen niet aan de orde.

De **buitenwereld** wordt beperkt bij de activiteiten betrokken. Er worden wel suggesties gedaan om via Skype of sociale media leerlingen in het buitenland te bevragen over kwesties. Maar een bezoek aan monument of herdenkingsplaats of van een persoon aan de school komen niet aan de orde.